

Sisäasiainministeriö
Maahanmuutto-osasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Sisäasiainministeriö, maahanmuutto-osasto, kirje 8.1.2009, SM027:00/2008

Kysely ihmiskaupan vastaisista toimista

Seuraavassa ovat Seksialan Liitto SALLI ry:n osalta vastaukset kyselylomakkeeseen (matriisi "ihmiskaupan vastaiset tarkennetut toimenpiteet ja vastuutahot").

2.1.1. Uhrien tunnistamisen kehittäminen

Olemme miettineet, miten seksityöntekijöitä voisi opastaa tunnistamaan ihmiskaupan uhreja ja toimimaan tällaisissa tilanteissa. Asiassa ei ole kuitenkaan edetty pohdintaa pidemmälle, koska asia on niin täydellisen ristiriitainen ja epäselvä:

- Seksityöntekijä ei voi luottaa olevansa itse turvassa, jos hän tunnistaa jonkun toisen ihmiskaupan uhriksi.
- Ei ole mitään takeita siitä, että uhriksi tunnistettu seksityöntekijäkään hyötyisi uhriksi tunnistamisesta.
- Koko seksityö on leimattu ihmiskaupaksi, joten seksityöntekijöiden on hyvin vaikeaa uskoa, että tämä "tunnistaminen" olisi oikeaa auttamista tai että siitä olisi hyötyä.
- Useimmat seksityöntekijät kokevat piilossa pysymisen (ns. diskreetin toimintatavan) hyvin tärkeäksi keinoksi estää itseensä kohdistuvia uhkia. Jotta uhrien tunnistaminen voisi olla mahdollista, pitäisi seksityöntekijöiden voida luottaa siihen, että avoimesti työskenteleminen ja läpinäkyvä bisneskulttuuri eivät ole uhka vaan turvallisuustekijä.

2.1.2. Etsivän työn ja neuvonnan kehittäminen

Seksityöntekijöiden neuvonta on keskeinen osa Sallin toimintaa, mutta meille on hyvin epäselvää, mitä konkreettista seksityöntekijöille voisi neuvoa ihmiskaupasta ja mitä hyötyä seksityöntekijöille neuvoista olisi.

Ihmiskaupan tunnistaminen internetissä on ehkä jopa vaikeampaa kuin hieromalaitoksessa tai strippauspaikassa, koska internetissä toimitaan useimmiten vielä peitellymmin kuin muualla. Internetissä kaikki haluavat vakuuttaa, etteivät ole mitään ihmiskaupan uhreja.

Jotta seksityöntekijöiden parissa voisi tapahtua uhrien ja uhritumistilanteiden tunnistamista pitäisi seksityöntekijöillä olla paremmat mahdollisuudet työskennellä avoimesti ja vaikuttaa omiin työskentelyoloihin. Pitäisi olla mahdollista tehdä työtä olematta uhri ja olla joutumatta leimatuksi uhriksi, jotta olisi mahdollista tunnistaa oikeita uhreja.

2.5.3. Työsuojelutoimet ja toimet harmaata taloutta vastaan

Työsuojeluvalvonta

Työolojen valvonta olisi mahdollista ja perusteltua eroottisten tanssijoiden osalta, sillä maassamme työskentelee laillisella työluvalla ulkomaisia strippareita erilaisissa työsuhteissa. Sallilla ei kuitenkaan ole resursseja valvontaan.

Salli valvoisi mielellään laajemminkin, että seksialalla noudatetaan hyviä ja laillisia käytäntöjä, mikäli tietäisimme että valvonnalla voisi parantaa seksityöntekijöiden työolosuhteita.

Nykyisessä tilanteessa se ei kuitenkaan ole mahdollista, koska seksialalla ei ole laillisia työehtoja, joihin voisi vedota. Usein työskentely myös tapahtuu olosuhteissa, jotka mahdollisesti täyttävät rikollisen parituksen tunnusmerkit. Tällöin valvonta johtaisi helposti siihen, että valvonnasta olisi seksityöntekijöille enemmän haittaa.

Tiedotus ja neuvonta

Salli antaa neuvontaa laillisesta työskentelystä, kirjanpidosta, yrittäjäeläkkeestä, verotuksesta ja toiminimen rekisteröinnistä. Maassa laillisesti asuvien kohdalla olemmekin kyenneet motivoimaan ihmisiä rekisteröimään oman toiminimen ja työskentelemään laillisesti yksityisyrittäjänä.

Kun kyseessä on ETA-alueen ulkopuolelta tuleva seksityötä tekevä henkilö, jolla ei ole pysyvää maassaololupaa, olemme mahdottoman tehtävän edessä, koska seksityötä varten ei voi saada työlupaa.

2.6.2. Tiedotus

Seksialan arkea ja seksialan konkreettisia ongelmia tuntevana en ole kyennyt ottamaan ihan todesta kaikkea ihmiskauppaan liittyvää tiedotusta ja puhetta.

Ihmiskauppaan liittyvä tiedotus ja julkinen puhe on näyttäytynyt seuraavanlaiselta.

Ensin kauhistellaan:

- maahamme ajatuneiden (tai ajautumassa olevien) muiden maiden köyhien (uhrien) hyväksikäyttöä
- laittomien maahantulijoiden (uhrien) suostumista (huijatuksi joutumista) aliarvoisiin työoloihin
- pakkoprostitutiota (nykyajan orjuutta)
- kaiken tämän (ulkomaisen) kauheuden tulemista meidän maahamme

Sitten esitetään ratkaisu:

- tiukennetaan rikoslakia ja annetaan viranomaisille lisää valtuuksia
- viranomaiset valvovat, ottavat kiinni, vangitsevat ja käännättävät maasta
- kansalaiset lopettavat uhrien hyväksikäytön (eli kysynnän)
- uhriutumiselle alttiit ihmiset pidetään maan rajojen ulkopuolella viranomaisten ja kansalaisten reippaalla yhteistyöllä
- maassa oleviin pahiten kärsiviin uhreihin kohdistetaan tehokkaita auttamistoimia, joilla todistamme omat hyvät aikeemme
- vähemmän kärsineet käännätetään pois maasta, niin että epätoivoiset köyhät massat eivät luule, että tänne voi tulla noin vain.

Herää kysymys: Onko tämän ihmiskauppa-argumentaation ja tiedotuksen perimmäisenä tarkoituksena vain legitimoida valikoivaa maahanmuuttopolitiikka? Halutaanko tällä

"ihmiskaupalla" perustella se, miksi haluamme edistää koulutettujen, hyvin toimeentulevien ihmisten maahanmuuttoa ja miksi haluamme estää köyhien/kouluttamattomien ihmisten maahanmuuttoa?

Valikoivan maahanmuuton edistäminen tai "vääränlaisen" maahanmuuton vastustaminen ei sisälly yhdistyksemme tarkoitukseen eikä toimintatapoihin.

Seksialan Liitto SALLI puolustaa voimakkaasti jokaiselle ihmiselle kuuluvia ihmisoikeuksia, joita ovat mm.

- oikeus työhön ja toimeentuloon
- oikeus turvallisiin ja kohtuullisiin työoloihin
- mahdollisuus saada oikeusturvaa ja viranomaisapua suojautumiseksi hyväksikäytöltä ja muilta loukkauksilta.

Asiakkaiden (kysynnän) syyllistäminen ei ratkaise toimeentuloon eikä työoloihin liittyviä ongelmia. Myöskään uhrien jahtaaminen ja käännäyttäminen ei ratkaise oikeusturvaongelmia eikä työoikeudellisia ongelmia.

Näkemyksemme mukaan tiedotuskampanja tulisikin suunnata poliittisiin päättäjiin. Vääryyksiä ei saada poistettua etsimällä syyllisiä ja uhreja. Vääryyksien poistamiseen eivät riitä viranomaisten ja järjestöjen toimet. Vääryyksiin päästään käsiksi ainoastaan turvaamalla oikeudet kaikille. Oikeusturvaa on vahvistettava, niin että jokainen (myös seksityötä tekevä ulkomaalainen) voi itse omin toimin parantaa tilannettaan ja estää omaa uhriutumistaan.

Seksialan Liitto SALLI ry

Johanna Sirkiä
jäsen- ja lakiasiainsihteeri